

Svenska Träförsäkringar AB

Dessa bestämmelser är gemensamma för egendomsförsäkring och ingår i en serie av försäkringsvillkor för företagsförsäkring. Indelningen och numrering har gjorts efter ett enhetligt system. Övriga villkor i serien återfinnes i särskilda sektioner för egendomsskador, såsom brand, inbrott, vatten m fl.

Asterisken (*) anger att begreppet finns definierat i 17. Definitioner.

Innehållsförteckning Allmänna försäkringsvillkor 700 E: 1

1. VEM FÖRSÄKRINGEN GÄLLER FÖR3	
1.1 Försäkringstagaren.....3	
1.2 Annan än försäkringstagaren.....3	
2. FÖRSÄKRAT INTRESSE3	
3. NÄR FÖRSÄKRINGEN GÄLLER3	
3.1. Försäkringstiden och förnyelse av försäkringsavtalet.....3	
3.2. Uppsägning under försäkringstid3	
3.3. Premiebetalning och ansvar4	
3.4 Återbetalning av premie.....4	
4. VAR FÖRSÄKRINGEN GÄLLER4	
4.1. På försäkringsstället.....4	
4.2 På annan plats5	
6. FÖRSÄKRINGSBELOPP OCH FÖRSÄKRINGSVÄRDE5	
6.1 Försäkringsform.....5	
6.2. Försäkringsbelopp.....5	
6.3. Försäkringsvärde för byggnad* och maskinerier*5	
6.4. Försäkringsvärdet för varor*.....5	
6.5. Försäkringsvärdet för ritningar och arkivalier samt datamedia*.....6	
6.6 Försäkringsvärde för pengar och värdehandlingar*6	
6.7 Försäkringsvärde för kunders egendom*6	
6.8 Försäkringsvärde för trädgård och tomt*6	
9. ÅTGÄRDER VID SKADA6	
9.1 Räddningsplikt.....6	
9.2 Anmälan om skada.....6	
9.3 Ersättningskrav6	
9.4. Gravationsbevis och panthavares godkännande7	
9.5 Besiktning av skada7	
9.6. Bedrägliga uppgifter7	
10. SKADEVÄRDERINGSREGLER7	
10.1. Skadevärdering byggnad* 7	
10.2 Skadevärdering maskinerier* 9	
10.3 Skadevärdering varor* 10	
10.4 Skadevärdering ritningar arkivalier samt datamedia* 10	
10.5 Skadevärdering värdehandlingar 10	
10.6. Skadevärdering arbetstagares egendom* 10	
10.7 Skadevärdering kunders egendom* 11	
10.8 Skadevärdering trädgård och tomt* 11	
10.9 Skadevärdering genom skiljemän 11	
12. SKADEERSÄTTNINGSGREGLER 11	
12.1 Skadeersättning 11	
12.2 Underförsäkring* 11	
12.3 Röjningskostnad 12	
12.4 Räddningskostnad 12	
12.5 Inteckningshavare 12	
12.6 Arbetstagares egendom 12	
12.7 Skadeersättningsregler i övrigt 13	
12.8 Tidpunkt för betalning av skadeersättning..... 13	
12.9 Ränthebestämmelser 13	
12.10 Restvärdeskydd 13	
13. ÅTERKRAV OCH DUBBELFÖRSÄKRING 14	
13.1 Återkrav..... 14	
13.2 Dubbelförsäkring 14	
14. ALLMÄNNA UNDANTAG 14	
14.1 Atomkärnprocess..... 14	
14.2 Krig eller upplopp 14	
14.3 Leverantörsåtagande m m..... 14	
14.4 Störning i leverans av energi eller vatten..... 14	
14.5 Datamedia 14	
15. FORCE MAJEURE 14	
16. FÖRSÄKRINGS-AVTALSLAGEN 15	
17. DEFINITIONER 15	

Svenska Träförsäkringar AB

1. VEM FÖRSÄKRINGEN GÄLLER FÖR

1.1 Försäkringstagaren

Försäkringen gäller endast för försäkringstagaren såsom ägare till försäkrad egendom.

1.2 Annan än försäkringstagaren

Försäkringen gäller dessutom för både försäkringstagaren och ägaren, om försäkrad egendom

- tillhör kund eller arbetstagare
- är mottagen i kommission
- köpts enligt avbetalningskontrakt
- disponeras enligt leasingkontrakt, hyrts eller lånats,

dock endast under förutsättning att försäkringstagaren är skyldig att ersätta skada på egendomen eller i skriftligt avtal med ägaren åtagit sig att försäkra egendomen och enbart i den mån ägaren inte har rätt till skadeersättning genom egen försäkring.

2. FÖRSÄKRAT INTRESSE

Försäkringen avser endast sådan skada som består i att värdet av den försäkrade egendomen minskar eller går förlorat.

Försäkringen omfattar däremot inte detta intresse till den del det skyddas av annan gällande försäkring.

3. NÄR FÖRSÄKRINGEN GÄLLER

Försäkringen gäller för skada som inträffar under försäkringstiden under förutsättning att

Svenska Träförsäkringars ansvar föreligger enligt nedan.

3.1 Försäkringstid och förnyelse av försäkringsavtalet

Försäkringstiden räknas från kl 00.00 begynnelse dagen och är ett år om inte annat anges i försäkringsbrevet. Tecknas försäkringen på begynnelse dagen räknas försäkringstiden dock först från den tidpunkt då försäkringsavtalet ingås.

Om någon av parterna inte önskar förnya försäkringsavtalet skall motparten underrättas om detta senast 30 dagar före försäkringstidens slut. Om sådan underrättelse inte lämnats förnyas försäkringsavtalet för ytterligare ett år, såvida inte dröjsmål med föregående försäkringstids premiebetalning föreligger.

Skall högre premie eller ändrade villkor gälla för den nya försäkringen skall Svenska Träförsäkringar meddela detta senast då premieavin sänds ut. Försäkringstagaren har därvid rätt att senast 14 dagar efter det meddelandet avsänts säga upp försäkringsavtalet att upphöra vid försäkringstidens utgång eller, om försäkringsavtalet förnyats, med omedelbar verkan.

3.2 Uppsägning under försäkringstid

3.21 Dröjsmål

Svenska Träförsäkringar har rätt att vid dröjsmål med premiebetalningen säga upp försäkringsavtalet att upphöra tre dagar efter uppsägningen.

3.22 Vägrad besiktning

Om Svenska Träförsäkringar inte bereds tillfälle att besiktiga försäkrad egendom har Svenska Träförsäkringar rätt att säga upp försäkringsavtalet att upphöra 14 dagar efter uppsägningen.

Svenska Träförsäkringar AB

3.23 Vid skada

Vid skada som omfattas av försäkringsavtalet har både försäkringstagaren och Svenska Träförsäkringar rätt att säga upp avtalet att upphöra 30 dagar efter uppsägningen.

3.24 Ändrat försäkringsbehov

Försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringsavtalet att upphöra i förtid om försäkringsbehovet helt eller till väsentlig del faller bort genom att egendom eller verksamhet avyttras eller av liknande anledning.

Försäkringstagaren har inte rätt att säga upp försäkringsavtalet om anledningen härtill är att försäkringstagaren tecknat eller avser att teckna annan försäkring.

3.3. Premiebetalning och ansvar

3.31 Första premie

Premien skall betalas i förskott.

Svenska Träförsäkringars ansvar inträder vid försäkringstidens början, även om premien inte har betalats. Detta gäller under förutsättning att **premien betalas inom 14 dagar efter det att Svenska Träförsäkringar skickat ut premieavin.**

Betalat inte premien inom denna tid föreligger dröjsmål och Svenska Träförsäkringars ansvar inträder först från dagen efter betalningen.

3.32 Förnyelsepremie

Premien för förnyat försäkringsavtal skall betalas senast på det nya avtalets begynnelse dag. **Premien behöver dock inte betalas tidigare än 30 dagar efter det att Svenska Träförsäkringar skickat ut premieavin.**

Betalas premien senare föreligger dröjsmål och Svenska Träförsäkringars ansvar inträder först från dagen efter betalningen.

3.33 Tilläggspremie under försäkringstiden

Om tilläggspremien i dess helhet är föranledd av att försäkringen utökats gäller för tilläggspremien vad som sagts om första premien.

Om tilläggspremien i övriga fall inte betalas inom 14 dagar efter det att Svenska Träförsäkringar skickat ut premieavin begränsas Svenska Träförsäkringars ansvar till vad som svarar mot erlagd premie.

3.34 Premie vid uppsägning

Svenska Träförsäkringar har rätt till premie för försäkringstid fram till dess att försäkringsavtalet upphör efter uppsägning. Premien beräknas därvid enligt de regler som skulle ha varit tillämpliga om försäkringen från början hade bestämts att gälla för den kortare tiden.

3.35 Dröjsmålsränta

Vid dröjsmål med premiebetalningen utgår dröjsmålsränta enligt lagen.

3.4 Återbetalning av premie

Upphör försäkringsavtalet att gälla återbetalas oförbrukad del av premien. Har skada inträffat anses premie för ett belopp motsvarande skadeersättning vara förbrukad och återbetalas inte.

4. VAR FÖRSÄKRINGEN GÄLLER

4.1. På försäkringsstället

Svenska Träförsäkringar AB

Försäkringen gäller på det försäkringsställe som angetts i försäkringsbrevet.

4.2 På annan plats

Försäkringen gäller på annan plats enligt följande.

4.21

Vid **tillfällig förvaring** på plats som försäkringstagaren inte disponerar över gäller försäkringen på varje sådan plats intill **högst 5 basbelopp**. **Värdet av denna egendom skall ingå i försäkringsbeloppet**. Förutsättningen är att försäkringstagaren står faran för egendom.

4.22

På plats dit egendomen flyttats från försäkringsstället gäller försäkringen – utöver vad som anges ovan – för annan egendom än varor och arbetstagares egendom, men med den begränsning som kan följa av reglerna om fareökning i försäkringsavtalslagen (FAL) 45–50 § §.

4.23

Utan särskilt avtal gäller inte försäkringen under transport utanför försäkringsstället.

6. FÖRSÄKRINGSBELOPP OCH FÖRSÄKRINGSVÄRDE

6.1 Försäkringsform

Helvärdesförsäkring * tillämpas för objekttyperna byggnad*, maskinerier* och varor* om inte annat anges i försäkringsbrevet.

Förstarisksförsäkring* tillämpas för objekttyperna kunders egendom*, pengar och värdehandlingar*, ritningar och arkivalier samt datamedia* och trädgård och tomt*.

Fullvärdesförsäkring* gäller för byggnad om detta anges i försäkringsbrevet.

6.2. Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet är det i försäkringsbrevet angivna belopp till vilket egendom är försäkrad. Försäkringsbeloppet skall under hela försäkringstiden motsvara försäkringsvärdet, vilket är värdet av försäkrad egendom enligt nedan angivna regler. I annat fall föreligger underförsäkring*. Föreligger full försäkring ersätts uppkommen skada intill försäkringsbeloppet.

Försäkringstagaren ansvarar för valet av försäkringsbelopp.

6.3. Försäkringsvärde för byggnad* och maskinerier*

Försäkringsvärdet för byggnad och maskinerier är egendomens nyanskaffningsvärde*.

För modeller, press- och stansverktyg, formar och mönster gäller att försäkringsvärdet skall innefatta normala kostnader för att vid skada återställa föremålen. **Inaktuella* föremål värderas till 25 % av kostnaden för att återställa föremålen.**

6.4. Försäkringsvärdet för varor*

Försäkringsvärdet för varor är varornas värde enligt nedan.

6.41

Varor som den försäkrade yrkesmässigt tillverkat eller har under tillverkning

Varorna värderas till tillverkningskostnaderna*. Har varornas värde minskat på grund av inkurans eller annan omständighet värderas de med hänsyn till detta.

Svenska Träförsäkringar AB

6.42

Varor anskaffande för försäljning

Varorna värderas till var det kostar att ersätta dem med nya varor av samma slag. Har varornas värde minskat på grund av inkurans eller annan omständighet värderas de med hänsyn till detta.

6.43

Varor sålda och färdiga för leverans

Varorna värderas, i den mån leverans inte kan fullgöras med andra varor, till det avtalade försäljningspriset minskat med inbesparade kostnader.

6.5. Försäkringsvärdet för ritningar och arkivalier samt datamedia*

Försäkringsvärdet skall innefatta normala kostnader för att vid skada återställa ritningar och arkivalier samt datamedia.

6.6 Försäkringsvärde för pengar och värdehandlingar*

Försäkringsvärdet skall innefatta värdet av pengar och gällande frimärken samt normala kostnader för att vid skada återställa eller återskaffa värdehandlingar.

6.7 Försäkringsvärde för kunders egendom*

Försäkringsvärdet är egendomens värde enligt den typ av egendom som den normalt tillhör, t ex maskinerier eller varor.

6.8 Försäkringsvärde för trädgård och tomt*

Försäkringsvärdet skall innefatta normala kostnader för att vid skada återställa trädgården och tomten.

Vid nyplantering av buskar och träd lämnas ersättning endast för kostnad för plantor som normalt saluförs i handelsträdgårdar eller plantskolor i Sverige.

9. ÅTGÄRDER VID SKADA

9.1 Räddningsplikt

Den försäkrade skall efter förmåga

- avvärja skada som kan befaras vara omedelbart förestående
- begränsa skada som redan inträffat,
- snarast möjligt omhänderta och skydda skadad egendom.

9.2 Anmälan om skada

Skada som kan medföra ersättningskrav skall anmälas till Svenska Träförsäkringar så snart som möjligt.

Dessutom skall den försäkrade vid stöld, inbrott, rån, överfall eller annat brott snarast göra polis-anmälan och sända in polisintyg till Svenska Träförsäkringar.

Krav från ansvarsförsäkringsgivare in enlighet med den mellan försäkringsbolagen träffade regressöverenskommelsen regleras av Svenska Träförsäkringar utan att skadeanmälan från den försäkrade krävs.

9.3 Ersättningskrav

Svenska Träförsäkringar AB

Ersättningskrav skall framställas till Svenska Träförsäkringar snarast efter det att skadan uppkommit och senast sex månader från det att den försäkrade fått kännedom om sin möjlighet att få ersättning.

Framställs kravet senare är Svenska Träförsäkringar fritt från ansvar.

Den försäkrade är skyldig att specificera sitt ersättningskrav och på anmodan lämna förteckning över försäkrad egendom – skadad och oskadad – med uppgift om varje föremåls värde före och efter skadan. Den försäkrade är även skyldig att på anmodan styrka ersättningskravet genom att lämna de upplysningar som står till buds och genom att tillhandahålla verifikationer, bevis och andra handlingar som behövs för att bedöma Svenska Träförsäkringars ansvarighet och ersättnings storlek.

9.4. Gravationsbevis och pant-havares godkännande

Om gravationsbevis eller panthavares godkännande behövs för att betala ut ersättning, skall den försäkrade sända in dessa handlingar till Svenska Träförsäkringar.

9.5 Besiktning av skada

Svenska Träförsäkringar har rätt att låta besiktiga skada samt att, innan åtgärder vidtas, utfärda anvisningar för reparation och tillvaratagande av skadad egendom. Den försäkrade är skyldig att följa Svenska Träförsäkringars anvisningar om val av reparatör eller metod för reparation eller sanering.

Iakttar den försäkrade inte vad som här sagts är Svenska Träförsäkringars ansvarighet begränsad till den kostnad som skulle ha uppkommit om anvisningarna följts.

9.6. Bedrägliga uppgifter

Om den försäkrade svikligen uppger, förtiger eller döljer något av betydelse för skadans bedömning skall rätten till ersättning som regel bortfalla.

10. SKADEVÄRDERINGS-REGLER

Vid skada på egendom beräknas skadebeloppet enligt nedan angivna regler.

Skadad och oskadad egendom värderas efter samma grunder.

10.1. Skadevärdering byggnad*

10.11 Byggnaden återställs

Om återställande sker värderas skadan till kostnaden för att utan dröjsmål återställa byggnaden med samma utförande, men på ett rationellt sätt vad beträffar metoder och material.

Återställandet måste ske utan dröjsmål dock senast inom **två år från skadedagen**. Sker det senare på grund av hinder som inte beror på den försäkrade, får tiden två år räknas från den dag då hindret upphörde, dock längst tre år från skadedagen.

Med återställande förstås reparation eller återuppförande på samma grund av samma eller lika ändamålsenlig byggnad för samma ändamål. Härmed förstås även att anskaffa annan lika ändamålsenlig byggnad för samma ändamål på annan plats inom Sverige.

Om återställande sker på annan plats får skadekostnaden inte överstiga vad det skulle kostat att återställa den skadade byggnaden på samma grund.

Återställandekostnaden minskas med den värdeökning som kan uppstå till följd av sådan

Svenska Träförsäkringar AB

förhöjd ändamålsenlighet som har annan orsak än ändrad belägenhet.

Vid skadevärdering beaktas ändrade kostnader på grund av prisändring under återställandetiden.

I skadekostnaden inräknas inte merkostnader som beror på forceringsåtgärder, t ex reparation på övertid, inköp till överpris för snabbare leverans eller transport på annat sätt än med sedvanligt transportmedel, värdeminskning som byggnaden efter återställande möjligen kan anses ha undgått eller merkostnad som uppstår om återställandet fördröjs av den försäkrade.

Kan utan väsentlig olägenhet återställande ske i samband med normalt underhåll värderas skadan till uppskattad andel av underhållskostnaden.

Tilläggsavtal fordras.

Utan särskilt avtal gäller inte försäkringen för merkostnad, som föranleds av att skadad byggnad enligt myndighets beslut eller för byggande gällande normer måste i någon hänseende ges annan konstruktion eller utförande än före skadan.

10.111 Byggnadens värde är mindre än halva nyanskaffningsvärdet

Om byggnaden minskat i värde genom ålder, slitage och omodernitet med mer än halva nyanskaffningsvärdet* vid skadetillfället, värderas skadan till kostnaden för återställandet, dock högst till det på grund av ålder, slitage och omodernitet minskade värdet.

10.112 Installationsvärde är mindre än halva nyanskaffningsvärdet

Om till byggnaden hörande installation – såsom hiss, värmepanna, system för vatten, värme, avlopp, ventilation, gas eller elektricitet – minskat i värde genom ålder, slitage

och omodernitet med mer än halva nyanskaffningsvärdet* vid skadetillfället, värderas skadan på sådan installation till kostnaden för återställandet, dock högst till installationens på grund av ålder, slitage och omodernitet minskade värde. Detta gäller oberoende av värdeminskningen för byggnaden. Varje föremål och varje ledningssystem bedöms för sig.

10.113 Ytbeläggning eller skorsten som har eftersatt underhåll

Vid skada på ytbeläggning – t ex målning, tapetsering, tak-, vägg- eller golvbeklädnad (inkl. eventuell våtisolering) – eller skorsten, vars underhåll före skadan var eftersatt, görs avdrag för härigenom uppkommen värdeminskning.

10.114 Duk i plasthall eller tält

Skada på duk i plasthall eller tält värderas till kostnaden för återställandet, dock högst till dagsvärdet*.

10.12 Byggnaden återställs inte

Återställs inte den skadade byggnaden inom två år värderas skadan till skillnaden mellan byggnadens dagsvärde* omedelbart före och omedelbart efter skadan.

10.13 Hinder på grund av lag eller myndighets föreskrift

Om återställande av byggnad hindras på grund av lag eller myndighets föreskrift, skall kvarvarande delar av byggnaden värderas utan hänsyn till vad de därigenom förlorat i värde.

Se dock 12.10 (Restvärdesskydd).

Svenska Träförsäkringar AB

10.2 Skadevärdering maskinerier*

10.21 Maskinerier som återställs

Om återställande sker värderas skadan till kostnaden för att utan dröjsmål återställa föremålet på ett rationellt sätt vad beträffar metoder och material.

Återställandet måste ske senast inom två år från skadedagen. Med återställande förstås reparation eller anskaffande av föremål av samma eller lika ändamålsenligt slag för samma ändamål.

Om föremålet minskat i värde genom ålder, slitage och omodernitet med mer än halva nyanskaffningsvärdet* vid skadetillfället, värderas skadan till kostnaden för återställandet, dock högst till det på grund av ålder, slitage och omodernitet minskade värdet.

Utökas i samband med återställandet skadat föremåls utrustning eller avkastningsförmåga, skall vid värderingen avdrag göras för detta.

I skadekostnaden inräknas inte merkostnader som beror på forceringsåtgärder, t ex reparation på övertid, inköp till överpris för snabbare leverans eller transport på annat sätt än med sedvanligt transportmedel. Den värdeminskning som föremålet efter reparation möjligen kan anses ha undergått genom skadan inräknas inte heller värdeminskning som föremålet efter återställande möjligen kan anses ha undgått genom skadan eller merkostnad som uppstår om återställandet fördröjs av den försäkrade.

Kan utan väsentlig olägenhet återställande ske i samband med normalt underhåll värderas skadan till uppskattad andel av underhållskostnaden.

10.211 Speciella regler för vissa föremål

Skada på följande föremål värderas till kostnaden för återställandet, dock högst till dagsvärdet*:

- motordrivet fordon (motorfordon, traktor, motorredskap inkl. skogsmaskin, terrängfordon) och släpfordon till dessa,
- för byggnads- och anläggningsverksamhet avsedd maskin, panna, skjul och bod,
- duk i plasthall eller tält.

10.212 Speciella regler för formar, modeller m m

Skada på modeller, press- och stansverktyg, formar och mönster värderas till de normala kostnader som inom två år läggs ned på att återställa föremålen.

Den totala kostnaden för att återställa **inaktuella föremål begränsas till 25 %** av vad det skulle kosta att återställa samtliga inaktuella föremål.

10.213 Speciella regler för lindringar till elektrisk utrustning

Vid skada på lindningar – och på grund härav uppkomna skador på plåtar – till elektrisk utrustning, värderas skada till kostnaden för återställandet med avdrag för värdeminskning.

Vid beräkning av skadeersättningen skall för elektriska motorer, generatorer och transformatorer avdrag för värdeminskning göras på lindningarnas och plåtarnas återställandekostnad (d v s kostnaderna för ut- och inmontering, transport, material och arbete) med

- **5 % per år för motorer,**
- **4 % per år för generatorer,**
- **3 % per år för transformatorer räknat från en tidpunkt som för**

- **motorer börjar 10 år**
- **generatorer och transformatorer börjar 15 år**

efter det att utrustningen togs i bruk som ny eller senast omlindades.

Avskrivningen är maximerad till 80 %.

Svenska Träförsäkringar AB

Om driftförhållandena är sådana att värde-minskningen på lidningarna sker i en väsentligt snabbare takt än vad som ovan angivits, skall detta beaktas genom att procentsatsen ökas och tidpunkten för dess tillämpning tidigareläggs.

10.22 Maskinerier som inte återställs

Återställs inte skadade föremål inom två år, värderas skadan till skillnaden mellan föremålets dagsvärde* omedelbart före och omedelbart efter skadan.

10.3 Skadevärdering varor*

Skadan värderas till varornas värde enligt nedan med avdrag av eventuellt restvärde.

10.31 Varor som den försäkrade yrkesmässigt tillverkat eller har under tillverkning

Varorna värderas till tillverkningskostnaderna* för att utan dröjsmål återställa dem.

Med återställande avses reparation eller återanskaffning av varor av samma slag.

Om varorna inte återställs inom två år värderas de till tillverkningskostnaderna vid skadetillfället, dock högst till det pris för vilket de då hade kunnat försäljas minskat med inbesparade kostnader.

Har varornas värde minskat på grund av inkurans eller annan omständighet värderas de med hänsyn till detta.

10.32 Varor anskaffade för försäljning

Varorna värderas till vad det kostar att utan dröjsmål återställa dem. Med återställande

avses reparation eller återanskaffning av varor av samma slag.

Om varorna inte återställs inom två år värderas de till vad det vid skadetillfället skulle ha kostat att återställa dem, dock högst till det pris för vilket de då hade kunnat försäljas minskat med inbesparade kostnader.

Har varornas värde minskat på grund av inkurans eller annan omständighet värderas de med hänsyn till detta.

10.33 Varor sålda och färdiga för leverans

Varorna värderas, i den mån leverans inte kan fullgöras med andra varor, till det avtalade försäljningspriset minskat med inbesparade kostnader.

10.4 Skadevärdering ritningar arkivalier samt datamedia*

Skadan värderas till de normala kostnader som inom två år läggs ned för att återställa ritningar och arkivalier samt datamedia.

10.5 Skadevärdering värdehandlingar

Skadan värderas till de normala kostnader som inom två år läggs ned på att återställa eller återanskaffa värdehandlingar.

10.6. Skadevärdering arbetstagares egendom*

Arbetstagares egendom som den försäkrade är skyldig att ersätta enligt kollektivavtal värderas enligt kollektivavtalets regler.

Arbetstagares egendom i övrigt värderas enligt gängse hemförsäkringsvillkor.

Svenska Träförsäkringar AB

10.7 Skadevärdering kundens egendom*

Skadan värderas efter de regler som gäller för den typ av egendom som den normalt tillhör, t ex för maskinerier resp. varor. Kan för egendomen, tecknas separat försäkring i Svenska Träförsäkringar sker värdering enligt för denna separata försäkring gällande värderingsregler.

10.8 Skadevärdering trädgård och tomt*

Skada värderas enligt 10.2. Vid nyplantering av buskar och träd lämnas ersättning endast för kostnad för plantor som normalt saluförs i handelsträdgård eller plantskola i Sverige.

10.9 Skadevärdering genom skiljemän

Vid tvist om värdet av skada på egendom skall på begäran av part värderingen hänskjutas till avgörande genom skiljedom. Lagen om skiljemän tillämpas.

12. SKADEERSÄTTNINGSGREGLER

12.1 Skadeersättning

Svenska Träförsäkringar ersätter

skada värderad enligt 10 Skadevärderingsregler, dock högst med försäkringsbeloppet vid helvärdes- och förstariskförsäkring, röjningskostnad enligt 12.3, räddningskostnad enligt 12.4, restvärdesskydd enligt 12.10 med avdrag för självrisk enligt 11, eventuell underförsäkring enligt 12.2 eventuell ränta enligt 12.8.

12.2 Underförsäkring*

12.21 Helvärdesförsäkring*

Om försäkringsbeloppet vid skadetillfället understiger försäkringsvärdet föreligger underförsäkring och ersättning lämnas endast för så stor del av skadan som försäkringsbeloppet utgör av försäkringsvärdet, dock högst med försäkringsbeloppet.

12.22 Fullvärdesförsäkring*

Försäkringstagaren skall underrätta Svenska Träförsäkringar om ny-, till- eller ombyggnad eller annan därmed jämförlig förbättring av fullvärdeförsäkrad byggnad för att nytt premieunderlag skall fastställas. Underlåter försäkringstagaren detta och har vid skadetillfället enligt Svenska Träförsäkringars beräkningar värdet av byggnaden ökat med det nya utförandet föreligger underförsäkring. Svenska Träförsäkringar ersätter då endast så stor del av skadan som svarar mot förhållandet mellan erlagd premie för den aktuella byggnaden och den premie som skulle har erlagts för denna med det nya utförandet. Premieunderlagen skall vara fastställda med samma värderingsmetod.

12.23 Förstariskförsäkring*

Anges i försäkringsbrevet utöver förstariskbeloppet även ett försäkringsvärde (helvärde) och försäkringsvärdet vid skadetillfället är högre än angivet försäkringsvärde föreligger underförsäkring. Ersättning lämnas endast med så stor del av skadan som svarar mot förhållandet mellan erlagd premie för föremålet och den premie som skulle erlagts med hänsyn till försäkringsvärdet vid skadetillfället, dock högst med försäkringsbeloppet.

12.24 Röjnings- och räddningskostnad vid underförsäkring*

Svenska Träförsäkringar AB

Vid underförsäkring ersätter Svenska Träförsäkringar röjnings- och räddningskostnader i samma proportion som egendomsskadan.

12.25 Underförsäkring vid gemensamt försäkringsbelopp

Är försäkringsbeloppet gemensamt för flera föremål med lägre än föremålens sammanlagda försäkringsvärde, ersätts vid skada på sådant föremål endast så stor del av skadan som motsvarar förhållanden mellan försäkringsbeloppet och detta försäkringsvärde. Motsvarande gäller även för räddningskostnader och röjningskostnader.

12.3 Röjningskostnad

Svenska Träförsäkringar ersätter kostnaden som uppkommer **inom ett år efter skadetillfället** för nödvändig rivning, röjning, borttransport, destruktion och deponering av försäkrad egendom efter sådan skada som omfattas av försäkringen. **Ersättning lämnas med högst 20 % av den skadade egendomens värde dock högst 50 basbelopp.** Vid förstariskförsäkring* begränsas dock den sammanlagda ersättningen till försäkringsbeloppet.

12.4 Räddningskostnad

Svenska Träförsäkringar ersätter den försäkrades kostnader för räddningsåtgärder enligt 9.1 om de med hänsyn till omständigheterna varit skäliga. Om räddningsåtgärder utförts genom Larmtjänst AB och den totala skadekostnaden understiger gällande självrisk åligger det den försäkrade att ersätta Larmtjänst AB.

I samband med sådan egendomsskada som omfattas av försäkringen lämnas även ersättning för egendomsskada som uppkommit genom att försäkrad egendom vid skälig rädd-

ningsåtgärd skadats, förekommit eller stulits. Ersättning lämnas dock inte om gottgörelse kan erhållas från annat håll.

Vid förstariskförsäkring* begränsas den sammanlagda ersättningen till försäkringsbeloppet.

12.5 Inteckningshavare

12.51 Panträtt i fast egendom

För den som har panträtt i fast egendom gäller bestämmelserna i Lag om rätt för borgenär till betalning ur ersättning på grund av brandförsäkringsavtal. Med brandförsäkringsavtal jämställs även annat försäkringsavtal till den del det omfattar ersättning för skada genom brand, åkslag eller explosion.

12.52 Företagshypotek

Om den som innehar rätt enligt företagshypotek för fordran anmäler namn och adress hos Svenska Träförsäkringar, så har denne, om skadan avser egendom som omfattas av företagshypotek, företrädesrätt till ersättning för skada genom brand, åkslag eller explosion. Företrädesrätten gäller om ersättningsbeloppet överstiger 10 % av försäkringsbeloppet för ifrågavarande slag av egendom. Gällande lag om inbördes företrädesrätt mellan dessa inteckningshavare samt om andra rättsägares rätt vid konkurs och utmätning är tillämplig. Vid beloppslös fullvärdesförsäkring av byggnad anses dess värde enligt tillämpad värderingsmetod omedelbart före skadetillfället utgöra försäkringsbelopp.

12.6 Arbetstagares egendom

Ersättningen för varje arbetstagares skada begränsas till 20 % av basbeloppet eller det högre belopp som kan finnas angivet i respektive kollektivavtal.

Svenska Träforsäkringar AB

12.7 Skadeersättningsregler i övrigt

Svenska Träforsäkringar har rätt att i stället för att betala kontant ersättning föreskriva att skadad egendom återställs eller tillhandahålla annan likvärdig egendom.

Svenska Träforsäkringar är inte skyldig att överta skadad egendom, men har rätt att efter värdering överta större eller mindre del av denna.

Kommer egendom för vilken ersättning utgetts till rätta skall egendomen snarast ställas till Svenska Träforsäkringars förfogande. Den försäkrade får dock behålla egendomen om han utan dröjsmål återbetalar därför erhållen ersättning.

Om återställande sker efter det att Svenska Träforsäkringar lämnat ersättning för den skadade egendomen dagsvärde minskas skadeersättningen med den ränta som belöper sig på dagsvärdesersättningen under tiden till dess att återställande sker. Röntan beräknas enligt Riksbankens **diskonto** ökat med två procentenheter.

12.8 Tidpunkt för betalning av skadeersättning

Ersättning skall betalas senast en månad efter det att den försäkrade styrkt sitt krav och i övrigt fullgjort vad som åligger honom.

Den del av ersättningen som den försäkrade har rätt till först när försäkrad egendom återställs eller återanskaffas, skall betalas senast en månad efter det att den försäkrade visat att så skett.

Om myndighets förbud att återuppföra skadad byggnad överklagats och Svenska Träforsäkringar på grund av detta väntat med att betala ut ersättning, skall ersättningen betalas senast en månad efter det att Svenska Träforsäkringar fått kännedom om att överklagandet inte lett till ändring.

Om polisutredning eller värdering av skiljemän avvaktas skall ersättning betalas senast en månad efter det att Svenska Träforsäkringar erhållit utredningen eller värderingen.

12.9 Räntebestämmelser

Betalas skadeersättning senare än vad som sagts ovan utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen.

För den tid som utbetalning fördröjts genom polisutredning eller skiljemannavärdering betalar Svenska Träforsäkringar ränta enligt Riksbankens **diskonto**.

Ränta betalas inte om den är mindre än 1 % av basbeloppet*.

12.10 Restvärdeskydd

Om återställande av byggnad* hindras på grund av lag eller myndighets föreskrift, är den försäkrade även berättigad till ersättning – restvärdesersättning – för vad kvarvarande delar därigenom förlorat i värde. Vid skadevärdering tillämpas reglerna i 10. (Skadevärderingsregler). Den försäkrade är skyldig att följa Svenska Träforsäkringars anvisningar och på dess bekostnad vidta erforderliga åtgärder, såsom att söka dispens eller överklaga beslut. Följs inte anvisningarna är den försäkrade inte berättigad till ersättning för den förlust som uppstår genom att kvarvarande delar av byggnad* inte kan användas.

Ersättningen är begränsad till 20 basbelopp. I den mån rätt till ersättning föreligger enligt lag eller särskild författning minskas ovanstående ersättning i motsvarande mån.

Svenska Träförsäkringar AB

13. ÅTERKRAV OCH DUBBELFÖRSÄKRING

13.1 Återkrav

I den mån Svenska Träförsäkringar har betalat ersättning övertar Svenska Träförsäkringar den försäkrades rätt att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan.

Om den försäkrade efter det att skadan inträffat avstår från sin rätt till ersättning av annan enligt kontrakt, garanti eller liknande eller avstår från återkravs rätt, begränsas Svenska Träförsäkringars ersättningsskyldighet i motsvarande mån och utgiven försäkringsersättning skall återbetalas till Svenska Träförsäkringar.

Inom ramen för en mellan försäkringsbolagen träffad regressöverenskommelse återkrävs inte belopp som understiger ett halvt basbelopp.

13.2 Dubbelförsäkring

Är intresse som omfattas av denna försäkring försäkrat, även genom annan försäkring och finns i denna förbehåll om dubbelförsäkring gäller samma förbehåll för båda försäkringarna. Ansvarigheten fördelas då mellan försäkringarna på det sätt som anges i FAL 43§.

För vissa fall av dubbelförsäkring tillämpas fördelningen i enlighet med en mellan försäkringsbolagen träffad dubbelförsäkringsöverenskommelse.

14. ALLMÄNNA UNDANTAG

14.1 Atomkärnprocess

Ersättning lämnas inte för skada, vars uppkomst eller omfattning har samband med atomkärnprocess

14.2 Krig eller upplopp

Ersättning lämnas inte för skada vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakas av eller står i samband med krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution, uppror eller upplopp.

14.3 Leverantörsåtagande m m

Är leverantör, entreprenör eller annan enligt åtagande i avtal skyldig att ersätta skada på försäkrad egendom betalar Svenska Träförsäkringar inte kostnaden härför. Denna begränsning avser dock inte följskada på annan funktionell enhet än den som varit felaktig.

Undantaget tillämpas inte i den mån leverantör, entreprenör eller annan inte kan fullgöra sin skyldighet och den försäkrade kan styrka detta.

14.4 Störning i leverans av energi eller vatten

Egendomsskada till följd av störning eller avbrott i leverans av energi och vatten till försäkringsstället omfattas inte av försäkringen. Vållar störningen eller avbrottet på försäkringsstället en sådan skadehändelse som försäkringen gäller för ersätts därav följande skada.

14.5 Datamedia

Vid skada genom förlust av information (data) på datamedia och därav föranlett avbrott omfattar försäkringen inte sådan merkostnad som uppstått på grund av att säkerhetskopior inte funnits enligt säkerhetsföreskrifterna i villkoret.

15. FORCE MAJEURE

Svenska Träförsäkringar är inte ansvarig för förlust som kan uppstå om skadeutredning, utbetalning av ersättning eller iståndsättande av

Svenska Träförsäkringar AB

skadad egendom fördröjs på grund av krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution eller uppror eller på grund av arbetsmarknadskonflikt, konfiskation eller nationalisering, rekvisition, destruktion av eller skada på egendom genom order från regering eller myndighet.

Förbehållet i fråga om arbetsmarknadskonflikt gäller även om Svenska Träförsäkringar vidtagit eller är föremål för konfliktåtgärder.

16. FÖRSÄKRINGS-AVTALS-LAGEN

För denna försäkrings gäller i övrigt bestämmelserna i försäkringsavtalslagen (FAL).

17. DEFINITIONER

Arbetstagares egendom (objekttyp)

Härmed avses arbetstagares

- personliga lösegendom, som förvaras enligt gängse hemförsäkringsvillkor dock inte egendom hänförlig till objekttypen pengar och värdehandlingar,
- egendom som omfattas av gällande kollektivavtal.

Basbelopp

Med basbelopp avses det belopp som fastställs enligt lagen om allmän försäkring och som gällde för januari månad det år skadan inträffade.

Vid beräkning av självrisk uttryckt i basbelopp avrundas självrisk nedåt till närmaste 100-tal kronor. Andra belopp uttryckta i basbelopp avrundas uppåt till närmaste 100-tal kronor.

Byggnad (objekttyp)

Härmed avses byggnad och sådan egendom som hör till byggnad enl. 2 kap 2 § Jordabalken, som lyder:

"Till byggnad hör fast inredning och annat varmed byggnaden blivit försedd, om det är ägnat till stadigvarande bruk för byggnaden eller del av denna, såsom fast avbalkning, hiss, ledstång, ledning för vatten, värme, ljus eller annat med kranar, kontakter och annan sådan utrustning, värmepanna, element till värmeledning, kamin, kakelugn, innanfönster, markis, brandredskap, civilförsvarsmaterial och nyckel.

I enlighet med vad som sägs i första stycket hör därjämte i regel till byggnad, såvitt angår

- bostad: badkar och annan sanitetsanläggning, spis, värmeskåp och kylskåp samt maskin föra tvätt eller mangling,
- butikslokal: hylla, disk och skyltfönsteranordning,
- samlingslokal: estrad och sittplatsanordning,
- ekonomibyggnad till jordbruk: anordning för utfodring av djur och anläggning för maskinjölkning,
- fabrikslokal: kylsystem och fläktmaskineri.

Reservdel och dubblett till föremål, som avses i första eller andra stycket, hör ej till byggnaden."

Dagsvärde

Härmed avses marknadsvärdet vid viss tidpunkt. Kan detta inte fastställas utgör dagsvärdet nyanskaffningsvärdet med avdrag för värdeminskning genom ålder, slitage omodernitet, minskad användbarhet och annan omständighet.

Fullvärdeförsäkring

Fullvärdeförsäkring av byggnad innebär att ett kalkylvärde fastställs enligt av Svenska Träförsäkringar godkänd värderingsmetod.

Svenska Träföräringar AB

Kalkylbeloppet kan anges som försäkringsbelopp men fullvärdesförsäkring kan också vara beloppslös. Svenska Träföräringar ersätter uppkommen skada även om ersättningen överstiger försäkringsbeloppet.

Försäkringstagaren skall underrätta Svenska Träföräringar om ny-, till- eller ombyggnad eller annan därmed jämförlig förbättring av fullvärdeförsäkrad byggnad för att nytt premieunderlag skall fastställas.

Förstariskförsäkring

Gäller försäkringen på första risk ersätts uppkommen skada samt räddnings- och röjningskostnader intill försäkringsbeloppet.

Vid förstariskförsäkring av byggnad och maskiner skall utöver försäkringsbelopp även försäkringsvärdet (helvärdet) anges.

Helvärdeförsäkring

Försäkringsbeloppet skall minst motsvara försäkringsvärdet för att full försäkring skall föreligga.

Inaktuella modeller, press- och stansverktyg, formar och mönster

Härmed avses modeller, press- och stansverktyg, formar och mönster som inte

- avser föremål som normalt tillverkas, lagerförs eller anges i gällande katalog eller standardiseringsnorm,
- anskaffas för underhåll av egna maskiner som fortfarande används,
- tillhör kunder,
- angetts i särskild förteckning och försäkrats genom särskild avtal.

Kunders egendom (objekttyp)

Härmed avses kunder tillhörig egendom som är i försäkringstagarens vård och som har direkt samband med den försäkrade verksamheten. I värdet av egendom ingår även de kostnader försäkringstagaren lagt ned på denna egendom.

Maskiner (objekttyp)

Med maskinerier avses egendom som inte är hänförlig till annan objekttyp och som inte anskaffats eller tillverkats för försäljning eller är särskilt undantagen i villkoren.

Till denna objekttyp hänförs sålunda bl a

- maskiner, inventarier, ledningar, som inte är att hänföra till objekttypen Byggnad,
- förbrukningsartiklar såsom bränsle och smörjmedel,
- reservdelar till egna maskiner, verktyg och redskap,
- utrustning för butik, kontor laboratorium eller lagerlokal,
- trycksaker såsom kataloger och reklamtryck, varuprover,
- modeller, press- och stansverktyg, formar och mönster, såväl aktuella som inaktuella*,
- emballage av inventariekaraktär,
- egendom anskaffad för uthyrning eller leasing.

Nyanskaffningsvärde – byggnad

Med nyanskaffningsvärde vid viss tidpunkt avses kostnader för att vid denna tidpunkt uppföra ny byggnad. Nödvändig anskaffningstid beaktas härvid. I värdet skall inräknas alla kostnader som fordras för att byggnaden skall kunna tas i bruk. Här inräknas inte kostnader för byggnadsgrund eller grundmur som ligger lägre än såväl lägsta källargolvs undersida som angränsande jord- eller vattenytan.

Nyanskaffningsvärde – maskinerier

Svenska Träförsäkringar AB

Med nyanskaffningsvärde vid viss tidpunkt avses kostnader för att vid denna tidpunkt nyanskaffa föremål av samma eller liknande ändamålsenlighet. Nödvändig anskaffningstid beaktas härvid.

I värdet skall inräknas alla kostnader som fordras för att föremålet skall kunna tas i bruk, dock inte kostnader för maskinfundament under såväl lägsta källargolvs undersida som angränsande jord- eller vattenytan.

Objekttyper

Härmed avses beteckning på försäkrade föremål. Objekttyper är:

- Arbetstagares egendom,
- Byggnad,
- Kunders egendom,
- Maskinerier,
- Pengar och värdehandlingar,
- Ritningar och arkivalier samt datamedia,
- Trädgård och tomt,
- Varor.

Pengar och värdehandlingar (objekttyp)

Härmed avses

- pengar och gällande frimärken,
- aktier, obligationer, kuponger, lottsedlar med vinst, växlar, checkar, försäljningsnotor och andra fordringsbevis.
- Färd- och inträdesbiljetter, månadskort, årskort och förköpshäften.

Ritningar och arkivalier samt datamedia (objekttyper)

Härmed avses

- originalritningar och andra originalhandlingar, t ex manuskript, bokföringsböcker, kartotek, korrespondens och exponerad originalfilm,
- tidningars, bildbyråers och fotoateljéers arkiv och liknande,
- Maskinläsbart medium (t ex hålkort, hålremsor, magnetband, magnetblad, magnetkort, skivor o dyl.) med information avsedd för behandling i dator.

Tillverkningskostnad varor

Med tillverkningskostnad avses kostnader för direkt material, materialomkostnader, direkt arbetslön, tillverkningsomkostnader och administrationsomkostnader.

Anm. Ett skäligt vinstpåslag kan inkluderas eller fasta tillverkningskostnader exkluderas om särskild notering härom finns införd i försäkringsbrevet.

Trädgård och tomt (objekttyp)

Härmed avses fastighetens mark, växtlighet, stängsel, staket, flaggstång och brygga – dock inte brunn och vattentäkt – eller liknande anordningar.

Hit hänförs även fast lekutrustning, utomhusbelysning, anslutning för motorvärmare, asfaltering och konstverk utomhus.

Med konstverk förstås byster, skulpturer m fl föremål som framställts huvudsakligen för utsmyckningsändamål och vars värde betingas av det konstnärliga utförandet.

Underförsäkring

Härmed avses främst att försäkringsbeloppet är lägre än försäkringsvärdet. Full försäkring föreligger inte varför ersättningen reduceras.

Varor (objekttyp)

Svenska Träförsäkringar AB

Härmed avses

- råvaror
- produkter i arbete
- hel- eller halvfabrikat
- varor anskaffade för försäljning
- emballage och annan lös egendom, som är avsedd att ingå i varan eller dess förpackning och att åtfölja varan eller försäljas tillsammans med denna.

Emballage av inventarietyp, som är avsett för upprepad sändning och egendom som anskaffats för uthyrning eller leasing hänförs till objekttypen Maskinerier.

Värmekulvertanläggning

Med värmekulvertanläggning avses ett i mark utanför byggnad anlagt ledningssystem – innefattande rörledningar, värmeisolering och skyddshölje – för distribution av värme, kyla och varmvatten samt kulvertkammare med utrustning som hör till sådant ledningssystem. Till värmekulvertanläggning räknas inte under- eller abonnentcentraler eller därtill hörande utrustning.